

DESPRE „PROCESUL-VERBAL” DE CONSTITUIRE
A MUZEULUI JUDEȚEAN MUSCEL

NICOLAE IONESCU*

În mai multe studii, materiale și monografii dedicate generosului spațiu și areal istoric și cultural Argeș-Muscel, cele două ținuturi gemene, dar cu particularități de care locuitorii lor sunt conștienți și mândri deopotrivă, s-a evidențiat rolul major al intelectualilor musceleni în inițierea unor adevărate acte de ctitorire a valorilor spirituale și culturale, atât pe plan local, cât și național.

În vasta monografie *Argeșul și Muscelul, spații istorice ale românismului*, coord. Teodor Mavrodin, pref. acad. Răzvan Theodorescu, Pitești, Ed. Tiparg, 2013, 2 vol. și în studiul *Preocupări ale unor intelectuali musceleni privind dezvoltarea muzeografiei în perioada interbelică*, autori Florentina Cojocaru și Nicolina Coman, publicat în „Argesis”, Studii și comunicări, nr. VII/1995, anuarul Muzeului Județean Argeș, se face vorbire despre inițiativa laudabilă de înființare a unui muzeu în Câmpulung, ideea aparținând lui Constantin Esarcu (n. 5 noiembrie 1836, București - d. 8 iunie 1898, Govora, jud. Vâlcea) naturalist, medic, diplomat și om politic, membru corespondent al Academiei Române, unul din inițiatorii înființării mai multor societăți culturale naționale („Ateneul Român”, „Filarmonica”, „Societatea Amicilor Instrucțiunii”). Acesta trimite o scrisoare Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, în care evidențiază monumentele „prețioase... ale istoriei noastre naționale”, pe care doar înființarea unui muzeu le-ar putea salva de la o „pierdere ireparabilă”.

Delegat de ministrul Dimitrie A. Sturdza, profesorul și arheologul Grigore Tocilescu a făcut în perioada 9-13 iulie 1889 ample și amănunțite cercetări la fața locului, în urma cărora înaintează un raport ministrului, evidențiind stringenta necesitate a înființării unui muzeu local.

Raportul lui Grigore Tocilescu, apărut în „Monitorul Oficial” nr. 116, de sâmbătă 26 august/27 septembrie 1889, pag. 2791-2794, acorda înființării muzeului din această veche cetate de scaun un caracter oficial, un statul cultural-istoric valabil.

* Muzeul Județean Argeș, Pitești.

La început, Muzeul a funcționat la Mănăstirea Negru Vodă, dar cu timpul, spațiul a devenit impropriu pentru etalarea obiectelor și colecțiilor strânse.

Astfel că, la inițiativa mai multor intelectuali de frunte ai urbei, se lansează inițiativa pentru realizarea unui nou muzeu mixt, de tip județean, văzut într-o concepție modernă, complexă.

Prin convocarea nr. 7237, din 13 septembrie 1930, preotul Nicolae Mănescu, președintele delegației județene Muscel „invită la consfătuirea de la sediul Prefecturii, nominalizați, 30 de intelectuali de marcă ai județului, pentru „a îndeplini una din datoriile în calitate de musceleni, muzeul județului”.

La consfătuirea avută în ziua de 23 septembrie, se hotărăște schema organizatorică a muzeului, comitetul de conducere, statutul de funcționare, etc. și demararea acțiunilor de strângere a materialelor pentru colecții.

În calitate sa de membru în conducerea secției culturale, de inspector școlar și director al revistei culturale „Muscelul nostru”, Ion Gh. Nicolaescu-Mățău publică în numărul 8, anul II, octombrie 1930, întregul „Proces verbal” al ședinței de constituire a muzeului județean Câmpulung, cât și apelul făcut către toți cei ce puteau susține prin donații, acest act patriotic.

Redăm - pentru autenticitatea limbajului, a înaltelor valori morale, intelectuale și patriotice ce răzbat din text - întregul proces verbal al acestei ședințe.

„PROCES VERBAL

Astăzi, 23 Septembrie a.c. în urma invitațiunii de D-l Președinte al Delegației județene, subsemnații, împărtășind propunerea de a da ființă unui muzeu județean, în urma dispozițiilor luate, am decis:

1. Înființarea unui muzeu județean.
2. Acest muzeu va avea sediul, până la terminarea palatului Ad-tiv și până la construirea unui local propriu, la Prefectură.
3. Se socotește proprietatea județului.
4. Acest muzeu, la începutul lui, va cuprinde nouă secțiuni și anume:
 - a). Secția istorică-națională sub conducerea D-lui profesor Șapcaliu, secundat de toți profesorii de istorie din localitate.
 - b). O secție istorică - bisericească condusă de Pr. Răuțescu din comuna Dragoslavele, cu concursul preoților și oricăror persoane le va crede de cuviință.
 - c). Secția etnografică sub conducerea D-lui Mihail Ionescu, Nicolaescu-Bugheanu, D-l Antonescu, D-l Ionescu-Berechet și Alex. Popescu.
 - d). Secția arhiologică numismatică, D-l Tache Băjean.
 - e). Secția științele naturale:
 - Zoologică, condusă de reprezentanții Camerii de Agricultură,

D-nii: Stănciulescu, Andreescu, Dr. P. Greculescu, Dr. Gebeleanu și Dr. Grigoriu.

- Botanică, D-l Gabriel Dimitriu, D-na Dinescu și D-l I. G. Marinescu, secundați de profesorii de științe naturale din localitate.

- Secția de mineralogie sub conducerea D-lor Mitu și Klein, profesori.

f). Secția Economică-Industrială sub conducerea D-lui I. Ghica Anastasiu, D-l Andreescu și D-l Dudău.

g). Secția Militară: D-l Comandant al regimentului, D-l colonel Grecescu și D-l Colonel Anghelescu.

h). Secția culturală: D-l I. G. Nicolaescu, Moise Marinescu și Vijelie, adică inspectorii școlari și revizorii, secundați de învățători.

i). Secția medicală : D-l Dr. Machelarie și D-l Dr. Ulieru.

Comitetul s'a format din conducătorii secțiilor, sub președinția președintelui Delegației județene, ajutat de un secretar.

Fondul va fi din ajutorul dat de județ și donații benevole.

Drept care am încheiat acest proces verbal.

Președinte (ss) Pr. N. MĂNESCU

(ss) Ion G. Nicolăescu

(ss) D-na Dinescu

„ Pr. I. Răuțescu

„ N. Andreescu

„ C. Diaconescu

„ Stănciulescu

„ Klain

„ Pr. Moise Păcescu

„ Antonescu

„ Gh. If. Mitu

„ Pr. Cotenescu

„ Ecaterina Georgescu

„ Al. Popescu

„ N. Bratu

„ G. M. Dudău

„ M. Ionescu Brătianu

N.R. – Muzeul Județean a luat ființă. Fiecare fiu al Muscelului are datoria să aducă obolul său. Orice obiect adus va fi inventariat și numele celui ce l-a adus va rămâne scris și în registrul inventar și pe obiect.

Am văzut la Craiova muzeul județului Dolj. În câteva săli spațioase s'a adunat tot ce are județul mai de preț. Bogătașii orașului, băncile și oricine a avut inimă și suflet românesc a donat câte ceva.

Vezi un dulap mare pe care scrie: „Donat de Banca...” vezi altul pe care scrie: „Dăruit de D-l...”

Numele celor cari au dăruit vor rămâne veșnic pe obiectele aduse sau dăruite.

Județul nostru – prima capitală a Țării Românești – e plin de obiecte istorice, religioase, etc. Ar fi o crimă să se piardă. S'au pierdut poate multe. Iată a sosit omul care a luat inițiativa să adune tot ce a rămas. Muzeul acesta va fi fala județului nostru.

Revista „Muscelul nostru”, prin mine, face un apel călduros la învățători, preoți, profesori, doctori, militari, magistrați, avocați, funcționari, la toți cetățenii deci, de a trimite îndată orice obiect bun pentru muzeu.

Lunar voi cere conducerii muzeului lista de numele și obiectele aduse de fiecare spre a le publica.

Voiu cere de asemenea șefului fiecărei secțiuni câte o listă de obiectele ce s’ar putea aduna, spre a fi cât mai multe indicațiuni pentru oricine.

Fiecare are deci prilejul să dovedească prin fapt că-și iubește și prețuește județul.

Fiecare corp să se întreacă pentru ca secția lui să fie cea mai bogată și cea mai completă.

La lucru deci cu toții !

INIMĂ

Fiind conducătorul secției culturale, fac apel călduros la toți colegii de toate gradele pentru ca această secție să fie cât mai repede completată!

À PROPOS DES "PROCES-VERBAUX" POUR LA CRÉATION DU MUSÉE DU COMTÈ DE MUSCEL

Résumé

Dans plusieurs études et monographies consacrés au domaine historique et culturel Argeș-Muscel, on a souligné le rôle majeur des intellectuels de Muscel dans l'initiation de véritables actes de fondation de valeurs spirituelles et culturelles, tant au niveau local qu'au niveau national.

L'article présente brièvement les démarches d'un groupe d'intellectuels de Muscel, animé par l'idée de Constantin Esarcu (né le 5 novembre 1836, Bucarest - décédé le 8 juin 1898, Govora, département de Valcea) naturaliste, médecin, diplomate et homme politique, membre correspondant de l'Académie Roumaine, dans le but de créer un musée départemental à Câmpulung, résidence du département de Muscel et ancienne capitale princière.